

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

סרדי
מלידי

תאריך: ה' באדר תש"מ
22 בפברואר 1980

מספר:

אל: ראש הממשלה ✓

מאת: מנהל תפוצות

הנדון: דו"ח פעילות בענין הפלאשים מאז ספטמבר 1979

אדוני ראש הממשלה,

להלן הדו"ח שנתבקשתי להכין ולהציג לך:

- א. עקב התוצאות המאכזבות באתיופיה והתענינות הגוברת בבעיה בקרב יהדות צפון אמריקה, הוחלט בספטמבר 1979 להפסיק השתיקה, ולהפיץ מידע בנושא לממשלות ידידותיות ובקרב גורמים יהודיים אחראיים ורציניים ופעילים ולשתף אותם במסע השחרור.
- ב. בנובמבר אשתקד הוקמה הועדה הבינמשרדית לטיפול בעליית הפלאשים בראשות תא"ל פורן.
- ג. עם זאת, שלח רוח"מ אגרת לרוח"מ שוודיה לבקש תמיכתו בדבר עליית הפלאשים כמעשה הומאניטרי ושל איחוד משפחות. כן הצהיר השר נסים בכנסת בשם הממשלה שתפנה ישראל לממשלות ולארגונים בינלאומיים האוהדים את זכויות האדם ותבקש סיועם לצאת הפלאשים. השבדים בודקים את הנושא והבטיחו תגובה בכתב בעוד כשבועיים. לדעתם יש להימנע מפניות בעלות אופי כללי ולשים את הדגש על פניות אינדיבידואליות על בסיס אחוד משפחות.
- ד. הונחו נציגויותינו לפנות לממשלות בארצות כהונתן, וכך לעודד כתבות בתקשורת.
- ה. הוקמה ועדת תאום בניו-יורק של הארגונים היהודיים במסגרת Njcrac והיא התחילה בפעולה הסברתית נמרצת (תוך הימנעות מלהתקיף שלטונות אתיופיה). מחמ"ד משתפת פעולה. דנים באפשרות של התערבות ממשלות עם משקל מיוחד באדיס ו/או אישים בינלאומיים.
- ו. נציגנו בועדה העלה אפשרות שיגור משלחת אמריקנית לאדיס. אחרי דיון בועדה והתייעצות עם שגרירות ישראל בושינגטון ועם אד מאן, סוכס שבורטון ג'וזף יבקש את השגריר לשעבר אנדרו יאנג לקבל על עצמו שליחות לאתיופיה.
- ז. מטעם הועדה ^{בארה"ב} במקביל למסע חינוך נרחב בציבור פנו למספר סנטורים ונפגשו עם אנשי מחמ"ד.

מדינת ישראל

משרד החוץ

ירושלים

תאריך:

- 2 -

מספר:

- ח. הקונגרס היהודי האמריקאי עשה נסיון בקיץ 1979 באמצעות הסנטור מקגורן והמורשה דאלטס לגייש את ממשלת קובה לעזור, אך היא ראתה בזה "התערבות בעניינים הפנימיים של אתיופיה" ולא הסכימה. כבר בדצמבר 1978 סיכמתי עם מר בורטון ג'וזף עקרונית שהוא יצא לקרנזה להיפגש עם הנשיא קסטרו בעניין הפלאשים. המוסד ביקש לדחות את השליחות. כשהועדה הבינמשרדית החליטה לחדש הרעיון, מר ג'וזף טען שבנסיבות של היום אין סיכויים להצלחת שליחותו. בינתיים ממשלת ארה"ב אישרה לו מכירת תבואות לקובה ולכן הוא שוב הסכים לפנייתנו לטפל בעניין הפלאשי בעת ביקורו הקרוב בקובה.
- ט. ממשלות קנדה והאיטי התייחסו בחיוב לפנייתנו והשיבו שיבדקו במטרה לקבוע עם ניתן לסייע.
- י. בקיץ 1979 פנינו באמצעות המכסיקנים (המייצגים אתיופיה בארץ) בדבר הוצאת מנהיג העדה הפלאשית, יונה בוגאלה, ומשפחתו. מר בוגאלה, רעייתו ובתו הגיעו ארצה באוקטובר אשתקד, ומאז קיים שליחות הסברתית לצפון אמריקה למען הפלאשים, ושותף לדיונינו בארץ בנושא.
- יא. לא הוחלט עד נובמבר 1979 על שיגור שליחים לעודד הפלאשים לברוח לסודאן בגלל הסיכון הטמון בכך למשפחותיהם שיזשאר. עם הגיעו ארצה גרס מר בוגאלה כי הוא מוכן לקבל הסיכון על עצמו. זו גם קדעה של ראשי הוועד של הקהילה הפלאשית בארץ. כתוצאה יצא שליח והודיע לפלאשים אחדים שאם יגיעו למחנה הפליטים בגרדף שבסודאן ויזהו עצמם כפלאשים, נעלה אותם ארצה. כבר יש תוצאה: מתארגנת קבוצה של 48 פלאשים (משפחות שלמות) 12 מהם כבר הגיעו ארצה, ועוד 20 יגיעו כנראה עד סוף החודש.
- יב. הוועדה הבינמשרדית המליצה לצרף פלאשי או שניים מהארץ לאנשים הפועלים בשטח, ולא חסרים מתנדבים מתאימים.
- יג. המדיניות החדשה של שיתוף פעולה עם הארגונים היהודיים במסע הפומבי והדיפלומטי למען עליית הפלאשים, ביחד עם הפעלה סדירה של דרך הבריחה דרך סודאן בשיתוף נציגי הקהילה הפלאשית בארץ, עשויים לתקן במידת מה המצב שנוצר כתוצאה מאי עשייה למען הפלאשים בתקופה שקדמה לממשלה הנוכחית.
- אי עשייה זה גרם לחוסר אימוץ בכנותה של ממשלת ישראל ולהאשמות של גישה גזענית כלפי הפלאשים, שמטרתה היתה לצמצם ככל האפשר את מספר הפלאשים שיעלו וייקלטו בארץ.

ב ב ר כ ה
שאו ל רמתי

העתק: יו"ר הסוכנות
ראש המוסד
המנכ"ל
מנהל מא"ף

בנ/